

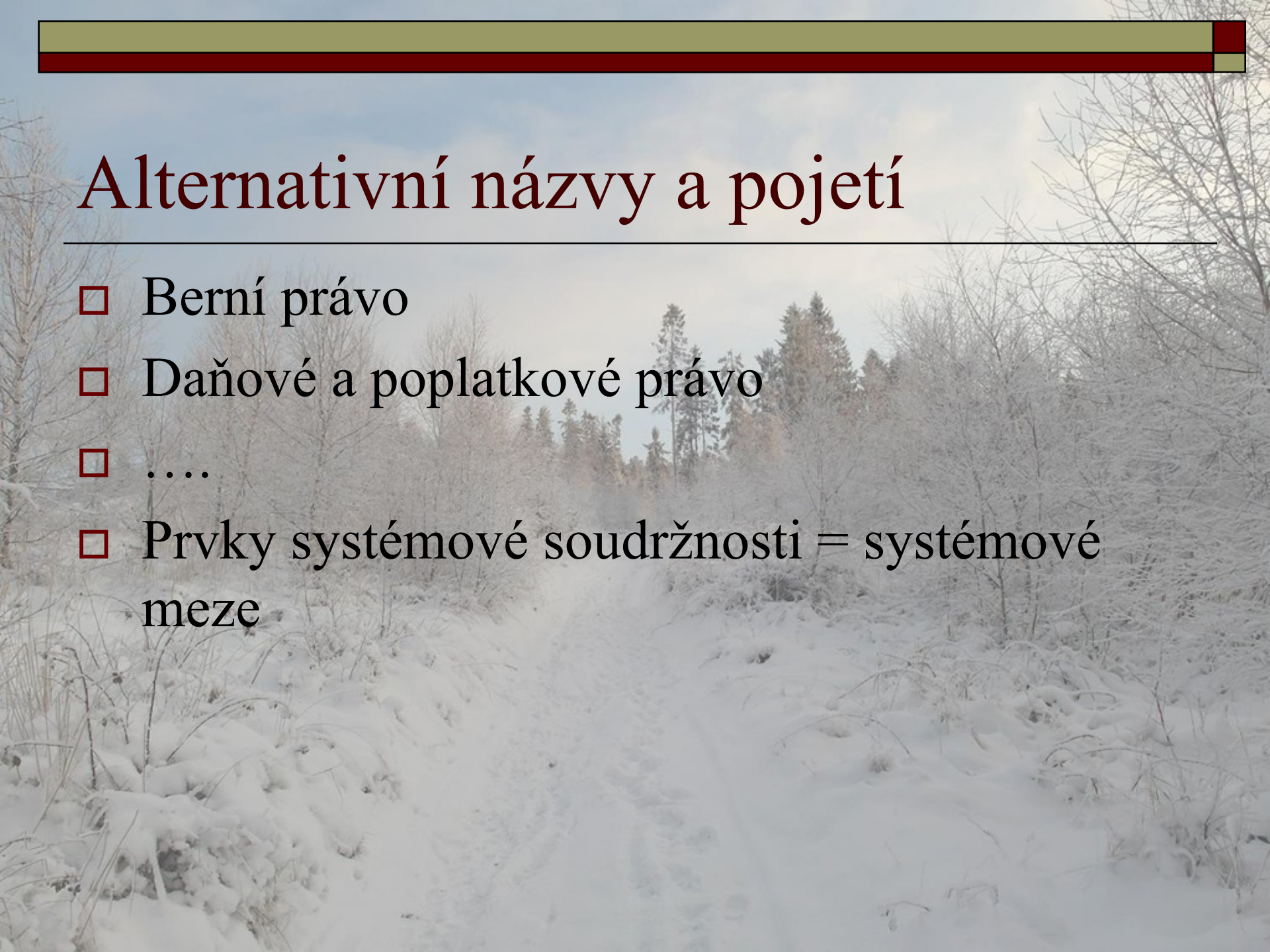
Úvod do daňového práva II

A photograph of a winter landscape. A snow-covered path leads through a field of snow-laden bushes and trees. In the background, a line of evergreen trees stands against a cloudy sky. The image is framed by a decorative border consisting of a dark red vertical bar on the left, a light green horizontal bar at the top, and a dark red horizontal bar below the top bar. The text "Malé opáčko" is centered in the upper half of the image.

Malé opáčko

Alternativní názvy a pojetí

- ❑ Berní právo
 - ❑ Daňové a poplatkové právo
 - ❑
 - ❑ Prvky systémové soudržnosti = systémové meze
-

Předmět regulace

- Chování ve společenských vztazích prostřednictvím kterých se zajišťuje příjem veřejného rozpočtu ve formě daně *sensu largo* nebo se snižuje příjem veřejného rozpočtu ve formě (daňové) vratky.
- Daň = *obligatio ex lege* – obligační daňový vztah – *dluh sui generis*

Metoda regulace

- **Metoda:** veřejnoprávní; konglomerát **administrativně právní metody**, **metody autoaplikace**: a) **zákonná delegace** vyměření a inkasa (části správy) na určitý okruh subjektů na základě jejich daňového statutu (*potentior persona*), b) **obligační metoda** a koexistence se vztahy, jež jsou předmětem regulace jiných právních odvětví; 2 etapy realizace.
- **Jedinečný účel:** fiskální

Systemová soudržnost

- ❑ **Systemová charakteristika:** emancipující se subsystém fiskální části finančního práva zajišťující příjmovou stránku veřejných peněžních fondů. **Inkorporované subodvětví (CZ) X kodifikační tendence (PL)**
- ❑ Vazba k rozpočtovému právu, celnímu právu, právní regulaci veřejného pojištění...
- ❑ Vazba k soukromoprávním odvětvím – podmět, předmět, podmínky existence ...

Ještě k předmětu

- ❑ „Berně“ – s výhradami daň *sensu largo*
- ❑ Berně jsou si konstrukčně vzájemně podobné
- ❑ meritorně si však podobné nejsou (dvojí zdanění vnitrostátní) x legální definice daně
- ❑ Každá „daň“ představuje individuální neopakovatelnou právní konstrukci – objektivní i subjektivní

„Daň“ jako předmět správy daní

- ❑ Peněžité plnění
- ❑ Zákonem označené za **daň, clo nebo poplatek**
- ❑ Jiné peněžité plnění spravované **podle DŘ**
- ❑ Peněžité plnění z **dělené správy**
- ❑ Rovněž: daňový odpočet, daňová ztráta, jiný způsob zdanění, příslušenství daně (úroky, penále, pokuty, náklady řízení).

System berního práva

- ❑ systém berního práva ≠ systém daní
 - ❑ Berní právo hmotné
 - ❑ Berní právo procesní (berní právo formální)
 - ❑ Berní právo správní (organizační)
 - ❑ Berní právo trestní
-
- ❑ Obecná část
 - ❑ Zvláštní část
 - ❑ Právo přímých daní x právo nepřímých daní ...

Vymezení berního práva

- ❑ Meritorní vymezení: specifický předmět, stavba normy, rysy jimi regulovaných vztahů, metoda, účel regulace
- ❑ Legislativní vymezení: nachází se ve specifických právních aktech,
- ❑ Specifické zásady interpretace vypracované doktrínou a judikaturou
- ❑ Vymezení ve sféře aplikace: speciální orgány, speciální aplikační proces, speciální profese a organizace

Problém akceptace možné samostatnosti

- ❑ otázka přístupu k finančnímu právu:
- ❑ tradicionalistický,
- ❑ konzervativní
- ❑ destruktivní
- ❑ AKCEPTACE doktrinární, společenská
- ❑ školy daňového práva

Prameny berního práva

- ❑ Ústavní pořádek ČR
- ❑ Právo EU
- ❑ Smlouvy o zamezení dvojího zdanění aj.
- ❑ Daňové zákony, daňové předpisy
- ❑ Základní princip demokratického právního státu: NULLUM TRIBUTUM SINE LEGE = *žádná daň bez zákona*
- ❑ Lokální normativní správní akty
- ❑ Schopnost regulovat a spravovat daně – a) znak suverenity státu a b) měřítko fiskální autonomie veřejné samosprávy / srovnej čl. 9 Evropské charty místní samosprávy/

Pramenem berního práva nejsou

- ❑ Judikatura správního soudnictví
- ❑ Interpretace daňové správy včetně „závazného posouzení“
- ❑ Pokyny a instrukce Ministerstva financí, Generálního finančního ředitelství, Generálního ředitelství cel

„Daň“

- ❑ Berní právo nemá povahu absolutního práva – věcného práva x právo personální, obligační =
- ❑ Právo na pohledávku – podobnost k soukromému obligačnímu právu.

Rozdíly veřejnoprávní a soukromoprávní obligace

1. Právní důvod – **obligatio ex lege**
2. **Causa dominans et finalis** = úhrada veřejných výdajů
3. **Aktivní subjekt** – stát, obec / věřitel
4. **Pohledávka státu – veřejnoprávní pohledávka** (ÚSC – přenesená působnost)
5. Obsah závazku
6. Absence ekvivalentního protiplnění
7. Absolutní obligace
8. Právní postavení věřitele a dlužníka

Obecné zásady berního práva

Nykiel - Brzeziński

- ❑ Zásada řešení pochybnosti: *V pochybnosti ve prospěch poplatníka = zákaz řešení pochybnosti v neprospěch poplatníka*
- ❑ Zásada omezeného aplikování analogie při interpretaci berního práva
- ❑ Zásada zachování vazby práv a povinností k zdaňovacímu období – časová integrita daně
- ❑ Zákaz retroaktivity
- ❑ Zásada respektování institutů jiných oborů/odvětví práva

Skupiny zásad

- ❑ Základní zásady daňového systému
- ❑ Základní zásady berního práva
- ❑ Zásady tvorby berního práva
- ❑ Zásady ochrany lidských a občanských práv v oblasti berního práva
- ❑ Zásady správy daní

Soustava daní *sensu stricto* v ČR

- ❑ Daň z příjmů fyzických osob
- ❑ Daň z příjmů právnických osob
- ❑ Daň z nemovitých věcí
- ❑ Daň silniční
- ❑ Daň z nabytí nemovitých věcí
- ❑ Daň z přidané hodnoty
- ❑ Daně spotřební
- ❑ Daně energetické
- ❑ Daň z hazardních her

Poplatky

- Soudní
 - Správní
 - Místní
 - jiné
-

Platební povinnost z dělené správy

Rozhodování
s platební povinností

Rozhodnutí

Nabytí právní moci

= změna režimu (SŘ → DŘ)

„DAŇ“

Berní (daňové) právo hmotné

System berního práva -

- ❑ Připomenutí 3 základních segmentů BP
- ❑ Hmotněprávní povinnosti a oprávnění
- ❑ Daňové procesy
- ❑ Struktura a kompetence subjektů aplikujících berní právo (orgány veřejné správy, soudy, daňové subjekty)

Hmotné právo

- ❑ **Normy daňového břemene:**
- ❑ Konstrukční prvky daně
- ❑ Obecné normy k primárnímu nalezení daně
- ❑ Obecné normy k revizi správnosti provedené autoaplikace

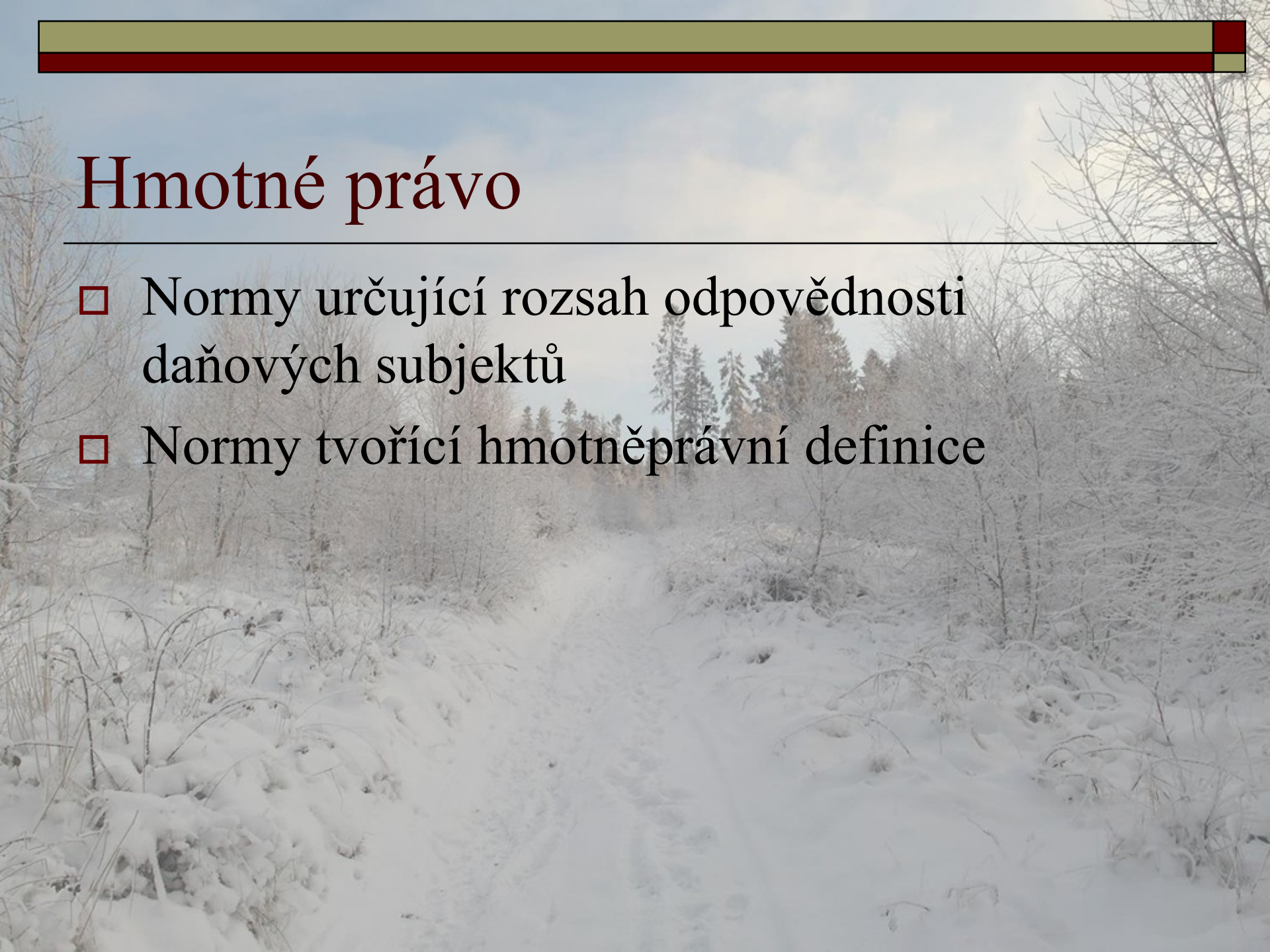

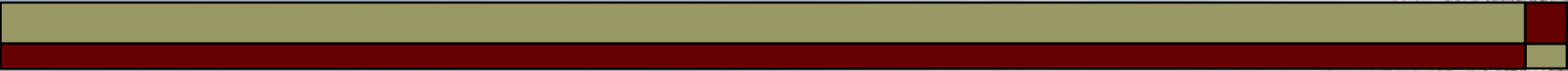
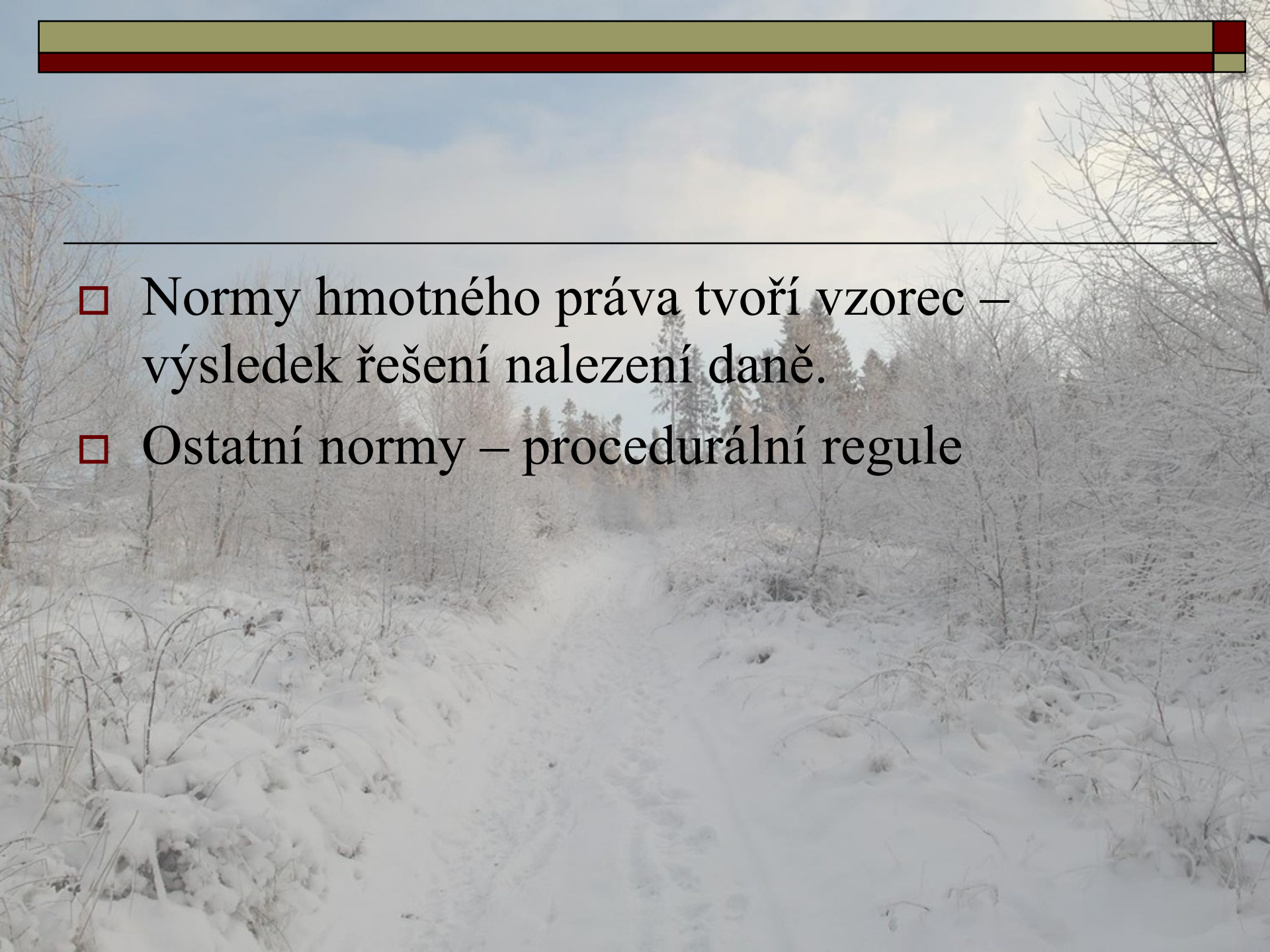
Hmotné právo

- ❑ Normy, které upravují vzorce daňového základu pro mimořádné stanovení daně:
- ❑ Pomůcky
- ❑ Paušál
- ❑ Dohoda o základu daně
- ❑ Odhady, tržní cena atd.

Hmotné právo

- ❑ Normy určující rozsah odpovědnosti daňových subjektů
 - ❑ Normy tvořící hmotněprávní definice
-

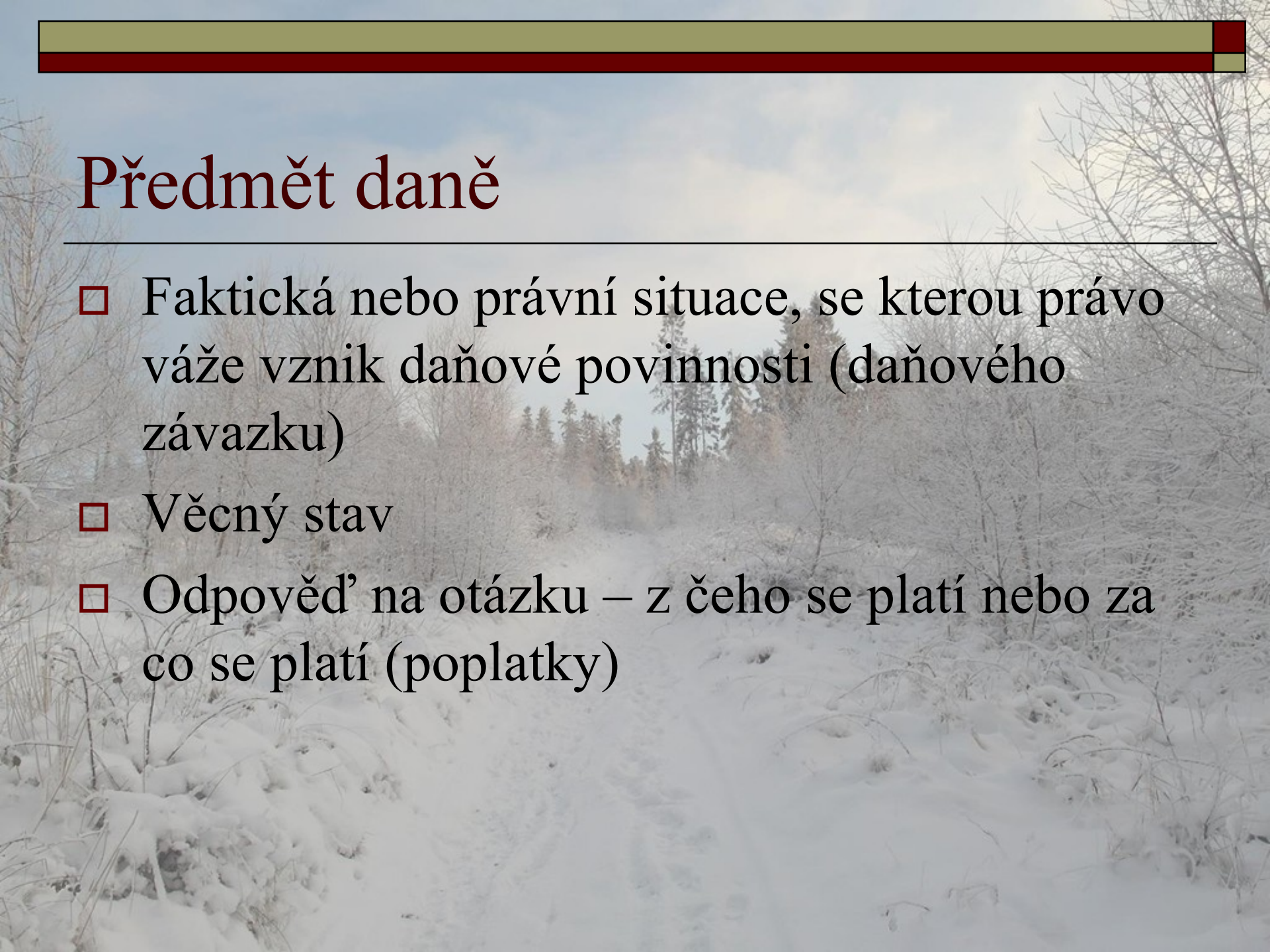
-
-
- ❑ Normy hmotného práva tvoří vzorec – výsledek řešení nalezení daně.
 - ❑ Ostatní normy – procedurální regule
-

Konstrukční prvky daně *sensu largo*

- ❑ Předmět (objekt) daně – objektivní stránka daně
- ❑ Daňový subjekt – subjektivní stránka daně
- ❑ Tributní/kauzální nexus
- ❑ Základ daně
- ❑ Sazba
- ❑ Korekční prvky základu
- ❑ Korekční prvky sazby
- ❑ Podmínky daňového tvrzení
- ❑ Správce daně
- ❑ Inkasní podmínky
- ❑ Rozpočtové určení výnosu daně

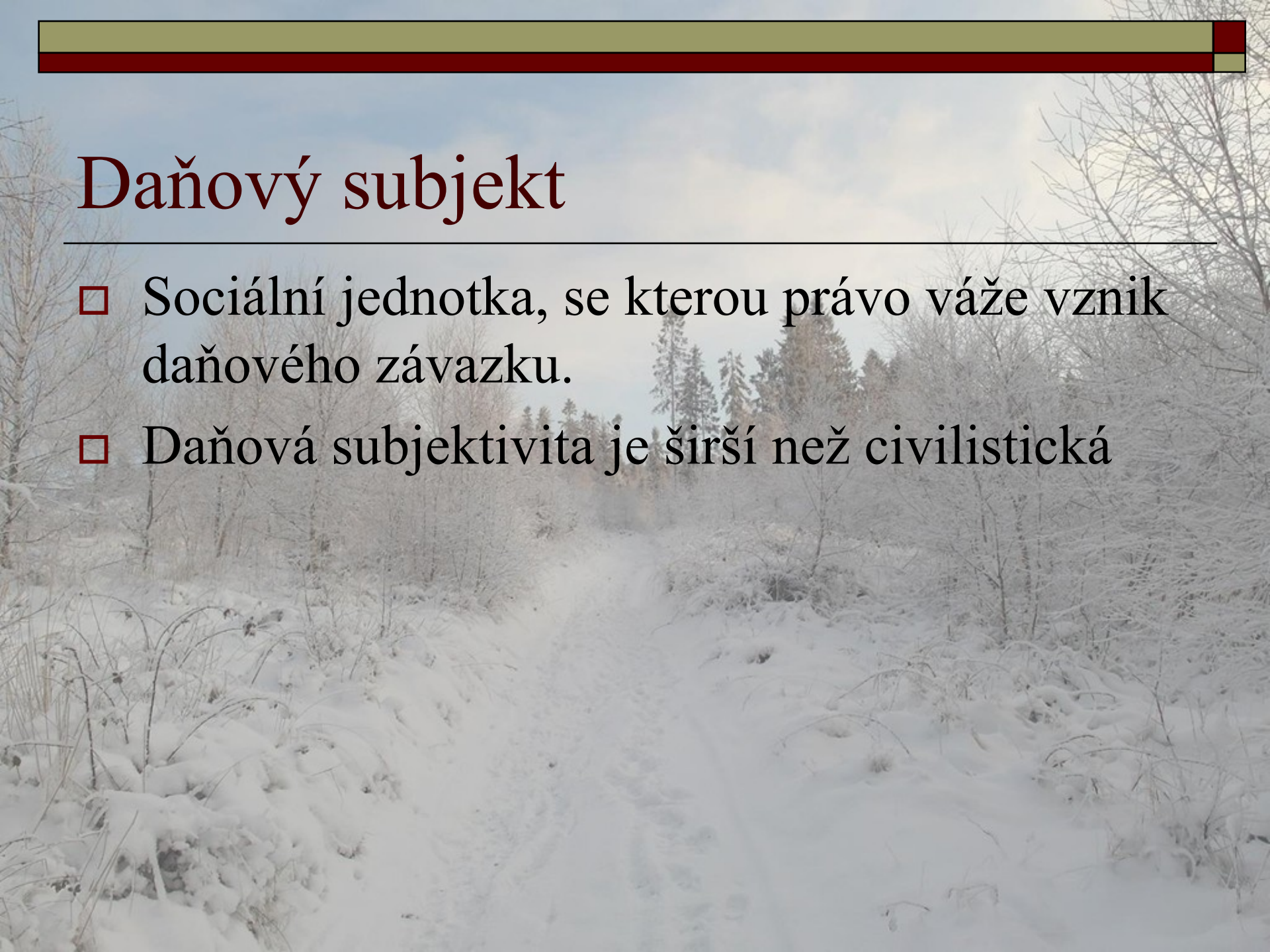

Předmět daně

- ❑ Faktická nebo právní situace, se kterou právo váže vznik daňové povinnosti (daňového závazku)
 - ❑ Věcný stav
 - ❑ Odpověď na otázku – z čeho se platí nebo za co se platí (poplatky)
-

Daňový subjekt

- ❑ Sociální jednotka, se kterou právo váže vznik daňového závazku.
 - ❑ Daňová subjektivita je širší než civilistická
-

Subjekt aktivní a pasivní

- ❑ Pasivním subjektem je ten, na kterého právo nakládá daňové plnění - **debitor**
- ❑ Aktivní – subjekt oprávněný k převzetí daňového plnění - **creditor**

Subjekt formální a materiální

- ❑ **Formální** – na který právo nakládá daň, ale nenese materiální břemeno daně
 - ❑ **Materiální** – nositel daňového břemene
-

Základ

- ❑ Parametrické normy
 - ❑ Určení velikosti konkrétního předmětu daně
-

Sazba

- ❑ Parametrické normy
- ❑ Daňová sazba vyjadřuje vztah mezi výší daňového břemene a velikostí daňového základu
- ❑ Druhy sazeb
- ❑ Daňový tarif (sazebník)

LEGES AB OMNIBUS INTELLEGI DEBENT

Úvod do berněprávní interpretace

Výklad x Interpretace

- ❑ Promiskuitní použití
- ❑ Výklad \neq interpretace (vnímání textu adresátem)
- ❑ Výklad je širší pojem než interpretace
- ❑ Výklad zahrnuje nejen interpretaci textu, ale i vyvození logických konsekvencí z interpretovaných norem
- ❑ Pragmatický výklad – činnost interpretatora podle příslušných regulí směřující k určení obsahu právní normy
- ❑ Apragmatický výklad – dopady výkladu

Interpretace berního práva

- Užití autoaplikace v metodě právní regulace berního práva vyžaduje patřičnou míru schopnosti adresátů berněprávních norem pochopit, jaké chování je v intencích vůle zákonodárce. Vzor chování by měl být jasný z právního textu, není-li tomu tak, pak je nutné přistoupit k procesu interpretace.
- Ovlivnění interpretace při autoaplikaci:
 - a) Judikatura
 - b) Správní metodika
 - c) Berní dogmatika
 - d) Berní metodologie
 - e) Berní didaktika
 - f) Správní editace – závazné posouzení správcem daně
 - g) Právní a ekonomické vědomí, subjektivní orientace v objektu zdanění
 - h) Jazyková (jazykovědná) schopnost adresáta.

Exegetická (výkladová) schopnost

- ❑ Jazyková kompetence
- ❑ Znalost konstrukčních pravidel právních aktů a právních norem
- ❑ Znalost pravidel eliminace nejasnosti výrazů v právních textech
- ❑ Znalost vazeb odvětví a pravidel použití norem z jiných předpisů (Orientace v rámci vnitřní a vnější systémové charakteristiky berního práva)

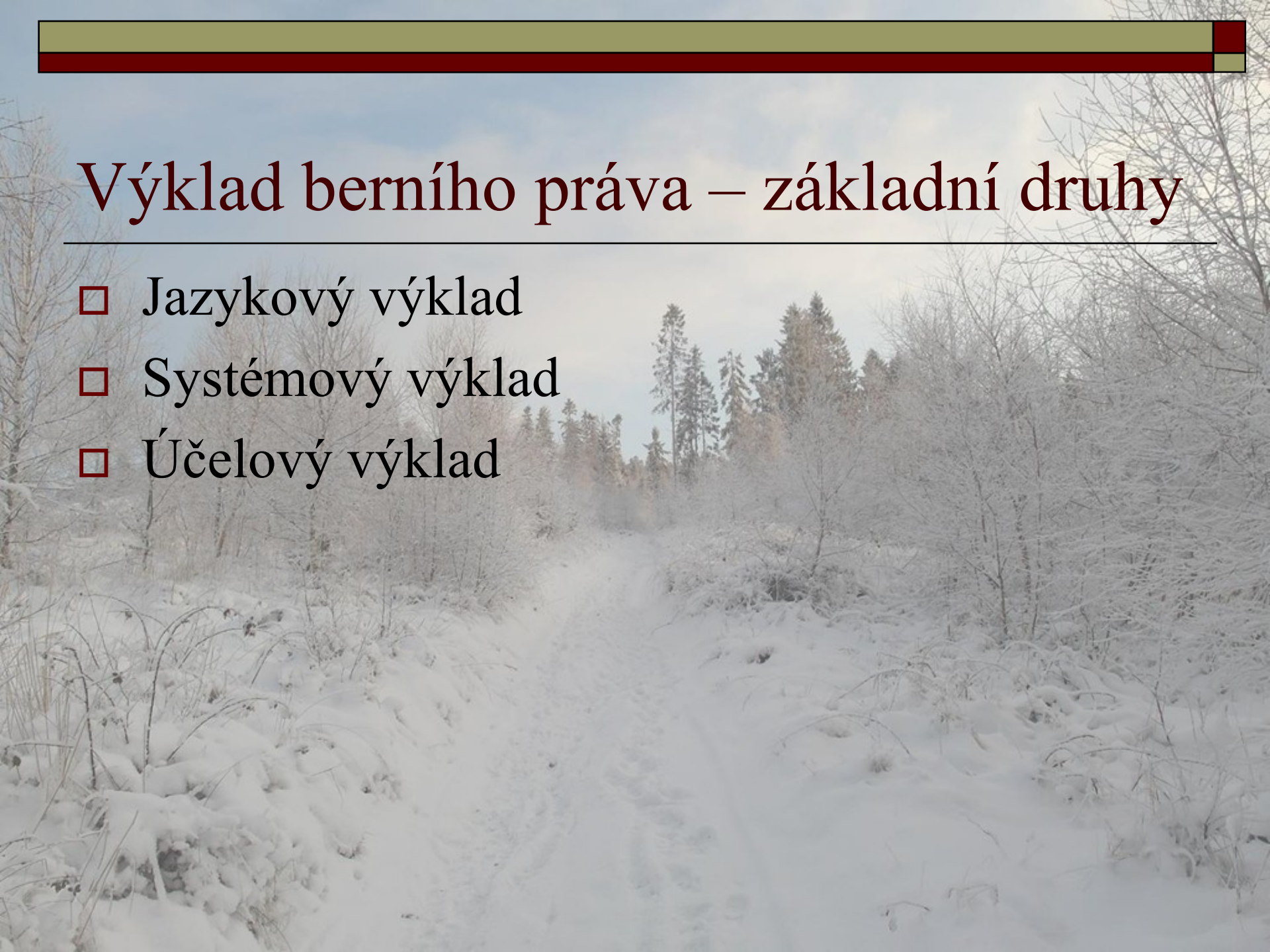
Pozn.: Neznalost zákona neomlouvá. Omlouvá exegetická neschopnost? X Předpokládaná zákonodárcem schopnost -- editace

Editační proces

- Editační povinnost
- Všeobecná editační povinnost (PL)
- Kvalifikovaná editační povinnost (CZ)
- § 132 a násl. DŘ – ZDPH, ZDP:
- § 47a ZDPH – správnost zařazení zdanitelného plnění do sazby DPH
-
- § 24a ZDP – posouzení způsobu rozdělení výdaj/nákladů, které nelze přiřadit pouze ke zdanitelným příjmům
- § 24b – poměr výdajů/nákladů spojených s provozem nemovitosti k různým účelům
- § 33a – technické zhodnocení nemovitosti
- § 34a – výdaje/náklady vynaložené při realizaci projektů výzkumu a vývoje
- § 38na – uplatnitelnost daňové ztráty jako odpočitatelné položky od základu daně
- § 38nc – sjednání ceny mezi spojenými osobami

Výklad berního práva – základní druhy

- ❑ Jazykový výklad
 - ❑ Systémový výklad
 - ❑ Účelový výklad
-

Jazykový výklad

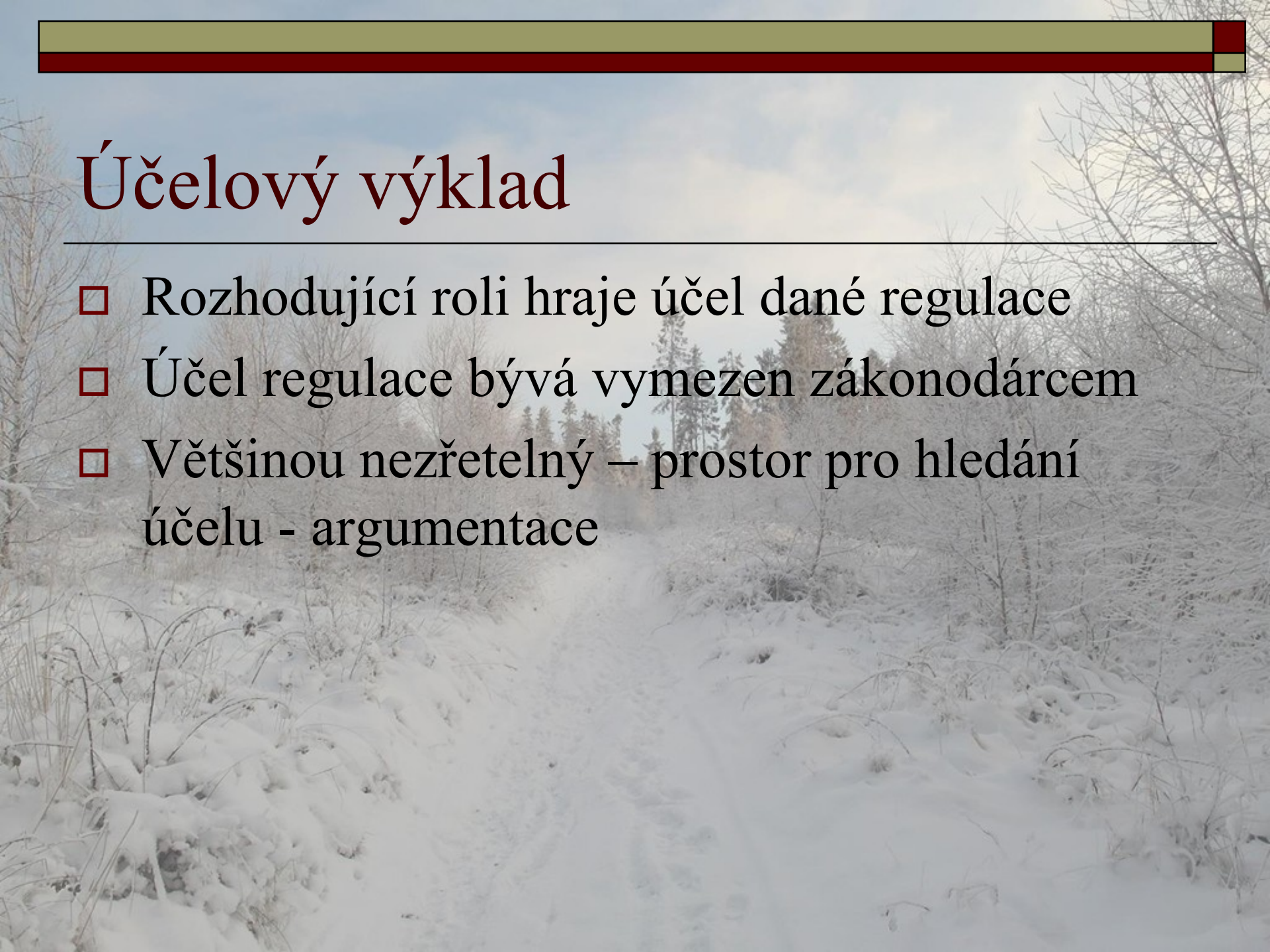
- ❑ Zahrnuje řadu interpretačních nástrojů vycházejících z vlastností daného jazyka
- ❑ Ve své podstatě interpret stojí před volbou různými jazykově opodstatněnými interpretačními hypotézami
- ❑ **Interpretační dilema** spočívá ve volbě mezi významy získanými na základě jazyka právního, právníckého nebo běžného.
- ❑ Související metody výkladu – kontext, evoluce

Systemový výklad

- Potřeba zohlednění normy v širším kontextu
- Právní norma – právní předpis – subodvětví – odvětví práva – systém práva
- Paleta nástrojů např.: určení významu s ohledem na principy berního práva, normy ústavního práva, judikaturu a normy unijního práva

Účelový výklad

- ❑ Rozhodující roli hraje účel dané regulace
 - ❑ Účel regulace bývá vymezen zákonodárcem
 - ❑ Většinou nezřetelný – prostor pro hledání účelu - argumentace
-

4 kánony výkladu berního práva

1. Přednost jazykového výkladu
2. Rozhodování v pochybnostech ve prospěch daňového subjektu
3. Úzká interpretace norem týkajících se daňových osvobození a úlev
4. Zákaz analogie
(M. Zirk-Sadowski – vychází z přechodu modelu práva od represivního k responsivnímu)

Interpretační hypotéza

- ❑ Výsledek interpretace dostatečně podpořený argumenty
- ❑ Jednoznačný text – jedna interpretační hypotéza
- ❑ Při více možných interpretačních hypotézách – přiznání správnosti jedné z nich – interpretační rozhodnutí (akt vůle výběru)
- ❑ Interpretační rozhodnutí předchází právnímu rozhodnutí ve smyslu individuálního právního aktu vydaného na základě rekonstrukce právní normy
- ❑ Síla argumentů

Interpretační domněnka

- ❑ Existuje interpretační dilema
- ❑ Nejsou známy protiargumenty

Příklady interpretačních domněnek:

- ❑ D. mezery v právu
- ❑ D. souladu pn s ústavním pořádkem
- ❑ D. souladu normy nižšího řádu s normou hierarchicky vyšší
- ❑ D. racionálního zákonodárce =
- ❑ Zákonodárce nepřipustí existenci protichůdných norem
- ❑ V předpise nejsou mezery
- ❑ Zákonodárce nestanoví zbytečné normy
- ❑ Zákonodárce směřuje ke společensky akceptovaným cílům, účelům

Mocenská aplikace daňového práva

Metody aplikace

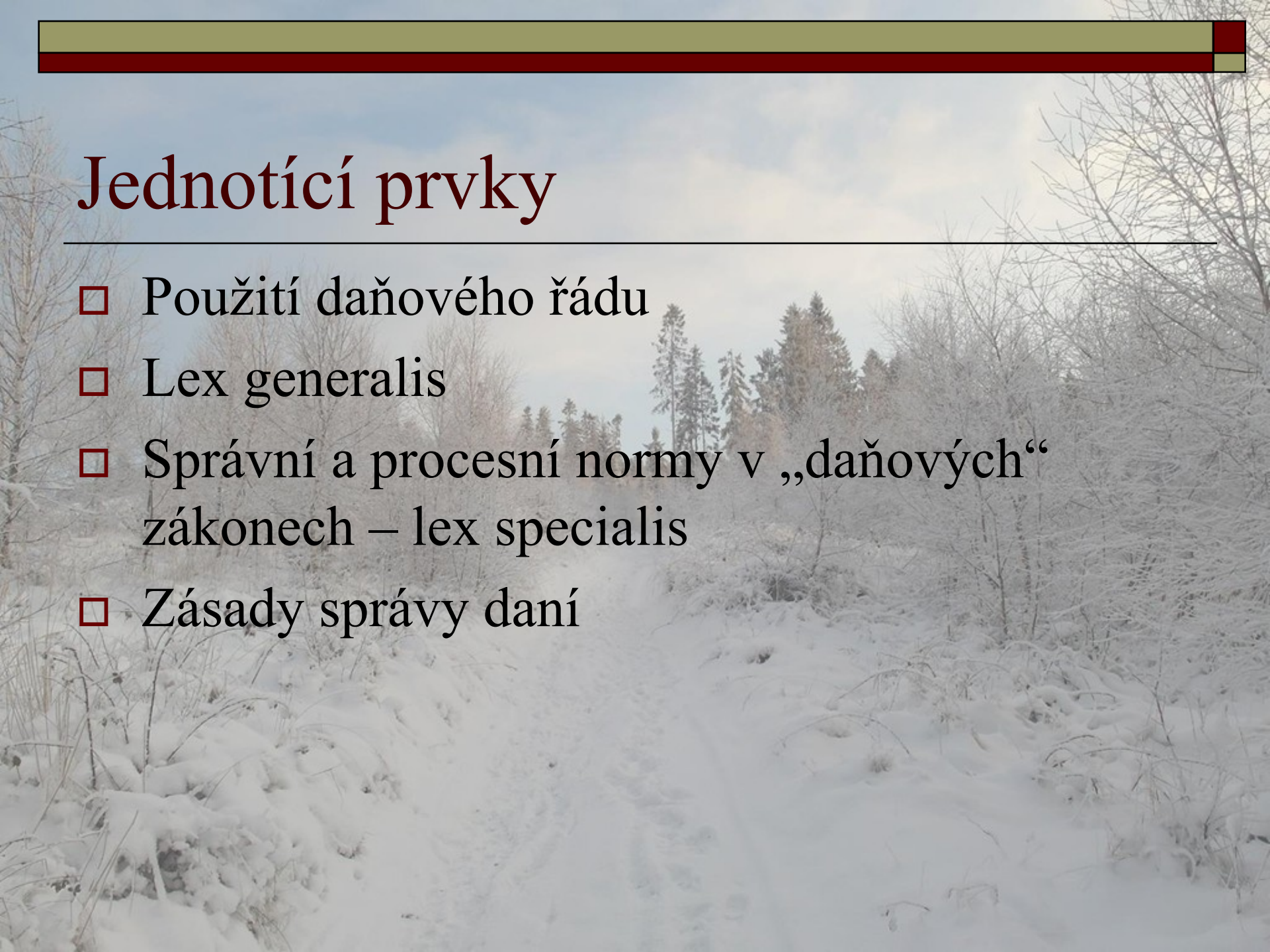
- ❑ **Metoda obligační** = autopalikace; daňový subjekt sám na sebe a na vlastní odpovědnost
- ❑ **Metoda mocenská** = aplikace daňového práva správcem daně na jeho odpovědnost ...
- ❑ **Metoda paramocenská** = smíšená metoda aplikace, kdy aplikujícím je daňový subjekt v postavení *potentior persona* vůči jiné osobě (poplatník), která je povinna toto strpět, a to na vlastní odpovědnost vůči správci daně

Mocenská aplikace

- ❑ Aplikace hmotného práva
- ❑ Odlišné procedurální postupy od daňových subjektů
- ❑ Uplatnění metod a forem veřejné správy
- ❑ Reakce na prostředí realizace „daně“ – rozmanitost „správců daně“ – specifika jednotlivých segmentů hmotného práva a procesů

Jednotící prvky

- ❑ Použití daňového řádu
 - ❑ Lex generalis
 - ❑ Správní a procesní normy v „daňových“ zákonech – lex specialis
 - ❑ Zásady správy daní
-

Zásady správy daní

Katalogy zásad činnosti finanční správy - obecné

- ❑ Zásady činnosti veřejné správy - § 2 – 8 SŘ (zákon č. 500/2004 Sb., v platném znění)
- ❑ Zásady správy daní § 5 – 9 DŘ (zákon č. 280/2009 Sb., v platném znění)

Vztah správního řádu a daňového řádu

SŘ § 1

- SŘ upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").
- SŘ nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.
- SŘ se nevztahuje na právní jednání prováděná správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.

DŘ § 262

- Při správě daní se správní řád nepoužije.
- Pozn.: Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. (§ 1/2 DŘ)

§ 177 odst. 1 správního řádu

- Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.

Zásada legality

SŘ § 2/1

- Správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

DŘ § 5/1

- Správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy (dále jen „právní předpis“). Zákonem se pro účely tohoto zákona rozumí též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

Zásada legitimacy

SŘ § 2/2

- Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.
- = **zákaz zneužití správního uvážení**

DŘ § 5/2

- Správce daně uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.

Zásada proporcionality (přiměřenosti) – zásada ochrany dobré víry a oprávněných zájmů

SŘ § 2/3

- Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen "dotčené osoby"), a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.

DŘ § 5/3

- Správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob (dále jen „osoba zúčastněná na správě daní“) v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.

Zásada legitimního očekávání

SŘ § 2/4

- Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

DŘ § 8/2

- Správce daně dbá na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Zásada materiální pravdy

SŘ § 3

- Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

DŘ § 8/1, § 8/3

- Správce daně při dokazování hodnotí důkazy podle své úvahy. Správce daně posuzuje každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co při správě daní vyšlo najevo.
- Správce daně vychází ze skutečného obsahu právního jednání nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní.

Zásada *service publique*

SŘ § 4/1

- Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.

DŘ § 6/4

- Správce daně podle možností vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc. Úřední osoby jsou povinny vyvarovat se při správě daní nezdvořilostí.

Zásada edukační

SŘ § 4/2

- Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

§ 6/3

- ~~□ Správce daně umožní osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.~~

Zásada kvalifikované procesní informace

SŘ § 4/3

□ Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.

□ Srovnej § 6/3

□ *verte*

Zásada vstřícnosti k právům a oprávněným zájmům dotčených osob

SŘ § 4/4

- Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

DŘ § 6/3

- Správce daně umožní osobám zúčastněným na správě daní uplatňovat jejich práva a v souvislosti se svým úkonem jim poskytne přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.

Zásada subsidiarity

SŘ § 5

□ Pokud to povaha projednávané věci umožňuje, pokusí se správní orgán o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci.

□ Asi chybí

Zásada včasnosti

SŘ § 6/1

- Správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).

DŘ § 7/1

- Správce daně postupuje bez zbytečných průtahů.

Zásada procesní hospodárnosti

SŘ § 6/2

- Správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje. Podklady od dotčené osoby vyžaduje jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis. Lze-li však potřebné údaje získat z úřední evidence, kterou správní orgán sám vede, a pokud o to dotčená osoba požádá, je povinen jejich obstarání zajistit. Při opatřování údajů podle tohoto ustanovení má správní orgán vůči třetím osobám, jichž se tyto údaje mohou týkat, stejné postavení jako dotčená osoba, na jejíž požádání údaje opatřuje.

DŘ § 5/3, § 7/2

- ~~Správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob (dále jen „osoba zúčastněná na správě daní“) v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní.~~
- Správce daně postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Z důvodu hospodárnosti může konat správce daně úkony pro různá řízení společně. Ze spisu, popřípadě z rozhodnutí vydaného na základě těchto úkonů, musí být zřejmé, ke které povinnosti a s jakým výsledkem byly úkony učiněny.

Zásada procesní rovnosti a nestrannosti postupu správních orgánů

SŘ § 7/1, 2

- (1) Dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení. Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou.
- (2) Tam, kde by rovnost dotčených osob mohla být ohrožena, správní orgán učiní opatření potřebná k jejímu zajištění.

DŘ § 6/1

- Osoby zúčastněné na správě daní mají rovná procesní práva a povinnost

Zásada souladnosti postupů

SŘ § 8/1

- Správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby. Na to, že současně probíhá více takových postupů u různých správních orgánů nebo u jiných orgánů veřejné moci, je dotčená osoba povinna správní orgány bezodkladně upozornit.

Zásada spolupráce správních orgánů

SŘ § 8/2

- Správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy.
- *verte*

Zásada spolupráce subjektů správy daní

DŘ § 6/2

- Osoby zúčastněné na správě daní a správce daně vzájemně spolupracují.

Zásada neveřejnosti a mlčenlivosti

DŘ § 9/1

- Správa daní je neveřejná. Osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny za podmínek stanovených tímto nebo jiným zákonem zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly.

Zásada ochrany daňových pohledávek

DŘ § 9/2, 3

- Správce daně soustavně zjišťuje předpoklady pro vznik nebo trvání povinností osob zúčastněných na správě daní a činí nezbytné úkony, aby tyto povinnosti byly splněny.
- Správce daně může shromažďovat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní.

K zásadě legitimacy správce

Příslušnost

- ❑ Příslušnost správce daně je stanovena zákonem, případně na základě zákona (územní pracoviště FÚ – vyhláška MF)
- ❑ Rozlišujeme příslušnost:
 - ❑ věcnou
 - ❑ místní
 - ❑ funkční
 - ❑ instanční

Věcná příslušnost

- ❑ Zákonem přiřazení „daně“ ke správě určité kategorii orgánů veřejné moci v postavení správce daně
- ❑ V organizačních zákonech (ZFS, ZCS)
- ❑ V předpisech daňového práva hmotného
- ❑ DŘ - neřeší

Místní příslušnost

- ❑ Určuje, který správce daně (věcně příslušný) má primárně spravovat daně z hlediska stanoveného správního obvodu
- ❑ Obecně DŘ
- ❑ Speciální úprava v některých „daňových“ zákonech
- ❑ Prolomení místní příslušnost – kontrolní a dohledová flexibilita některých složek správců daně

□ § 15

- Správce daně může provést potřebný úkon i mimo svůj obvod územní působnosti, pokud se týká daňového subjektu, ke správě jehož daní je místně příslušný.

Kolize a řešení sporu o místní příslušnost

§ 14

(1) Je-li v téže věci místně příslušných několik správců daně, řízení provede ten z nich, u kterého bylo řízení zahájeno nejdříve, pokud se místně příslušní správci daně nedohodnou jinak; ostatní správci daně řízení nezahájí, popřípadě zahájené řízení zastaví.

(2) Spory o místní příslušnost mezi správci daně rozhoduje správce daně, který je jim nejbližše společně nadřízen. Není-li takový správce daně, určí místní příslušnost ministerstvo nebo jiný ústřední správní orgán, do jehož působnosti daná věc náleží (dále jen „ústřední správní orgán“).

Funkční příslušnost

- ❑ Z organizační struktury správce daně
- ❑ Z dělené správy = jeden orgán nalézá daň, jiný je kompetentní k inkasu a vymáhání

Instanční příslušnost

- ❑ Navazuje na věcnou příslušnost a místní příslušnost
- ❑ Mohou existovat rozdíly: daňové řízení + jiné (správní) řízení před správcem daně x výkon dozoru, dohledu, manažerského rozhodování.

Změny příslušnosti z DŘ

- Změna místní příslušnosti
 - Dožádání
 - Delegace
 - Atrakce
-

Změna místní příslušnosti

§ 16

(1) Dojde-li ke změně místní příslušnosti, správce daně bezodkladně postoupí části spisu týkající se daní, které lze stanovit nebo vybrat a vymáhat, tomu správci daně, který je nově příslušný, a vyrozumí o tom bezodkladně daňový subjekt. Ve stejném rozsahu k této části spisu připojí i výpis z osobního daňového účtu daňového subjektu.

(2) Správu daní vykonává dosud příslušný správce daně do doby, než je daná část spisu postoupena nově příslušnému správci daně.

Dožádání

§ 17

(1) Místně příslušný správce daně může dožádat jiného věcně příslušného správce daně téhož nebo nižšího stupně o provedení úkonů nebo dílčích řízení nebo jiných postupů, které by sám mohl provést jen s obtížemi nebo s vynaložením neúčelných nákladů, anebo které by nemohl provést vůbec.

(2) Dožádaný správce daně provede dožádané úkony, jakož i úkony, které zajišťují účel dožádání, bezodkladně, nebo sdělí důvody, pro které dožádání vyhovět nemůže.

(3) Spory mezi správci daně o provedení dožádaných úkonů rozhoduje ten správce daně, který je nejbližše společně nadřízen dožádanému a dožadujícímu správci daně.

Delegace

§ 18

(1) Na žádost daňového subjektu nebo z podnětu správce daně může nejbližší společně nadřízený správce daně delegovat místní příslušnost k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně, jestliže je to účelné nebo jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti; proti rozhodnutí ve věci delegace nelze uplatnit opravné prostředky.

(2) Při změně okolností, za kterých bylo o delegaci rozhodnuto, nebo okolností rozhodných pro určení místní příslušnosti rozhodne správce daně, který rozhodnutí vydal, o zrušení, změně, nebo potvrzení delegace; jestliže by mohlo dojít ke změně místní příslušnosti mimo obvod územní působnosti tohoto správce daně, rozhodne místo něj nejbližší společně nadřízený správce daně; proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky.

Atrakce

§ 19

(1) Nadřízený správce daně může věc převzít místo podřízeného správce daně

a) jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti,

b) za účelem zjednání nápravy v rámci ochrany před nečinností podřízeného správce daně,

c) jde-li o rozhodnutí ve věci, které bude mít zásadní dopad i do řízení s jinými daňovými subjekty.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 nelze uplatnit opravné prostředky.